

URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	1. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. - Besoa, eskua eta hatz eskubien posizio egokia mantentzea, artikulazioak, besoaren pisuaren banaketa eta hatzen malgutasuna eta oreka kontrolatuz. - Soinu kalitate ona lortzea eta bere etengabeko hobekuntza eragiten duen entzumen-sentikortasuna erakustea. - Hari aldaketak trebetasunez egitea. - Kurtsoaren mailari dagozkion harian egiten diren arku-kolpeak kontrolatzea, eta oinarrizko arku-kolpe jauzariak ikasten hastea. - Ezkerreko eskuak eta hatzek, beraien jarduera errazteko, posizio egokia mantentzea. - Ezker-hatzen artikulazio egokia menderatzen dela erakustea. - Posizio aldaketen mugimendua garbitasunez egitea. - Lehenengo bost posizioak sendotzea. - Errepertorioa jotzean afinazio zuzena mantentzeko behar den entzumen-sentikortasuna garatzea. - Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. - Obra eta estudioetan <i>vibratoa</i> egokiro erabiltzea. - Erritmoa, zehaztasun eta abiadura egokiarekin egitea. - Akordeak lantzeko ariketak egitea, baita ere hirudun, seidun eta beste bitarteko hari bikoitzak lantzen hastea. - Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. - Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Maila honetan landutako errepertorioa buzuz interpretatzea. - Ikasteko ohitura onak erakustea. - Talde osoaren mesederako diren, komunikazioa, konbidentzia, errespetua eta malgutasun pertsonala garatzen laguntzen dituzten taldeko ekintzetan, parte hartzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen</p>

	<p>ditu.</p> <p>7.- Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	--

EDUKIEN SEKUENTZIA

<p>1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikaslearen hazieran, bere gorputzak izaten dituen aldaketa fisikoak kontutan izanik, gorputz-instrumentuaren posizio orokorraren zainketa berezia. • Bi besoen atal ezberdinen mugimenduaren eta orekaren printzipioak. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. <p>2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskubi-besoaren artikulazioen eta pisu banaketaren kontrola. • Eskubi-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka. • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, egindako presioa). • Ondorengo arku-kolpeen konbinaketa: <i>detaché, martelé, staccato, portato</i> eta <i>legatoa</i>. • Arku-kolpe jauzlarien hastapena: <i>spiccato</i> eta <i>saltilloa</i>. • Arkuaren zati guztien erabilpena. • Arkuaren banaketa zentzuduna. • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa; transiziozko ñabardurak. • Hari aldaketak. <i>Bariolajea</i> bi eta hiru haritan zehar. • Hari bikoitzak eta akordeak (soinu-orekaren bilaketa). <p>3- Esker-eskuaren teknika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioaren etengabeko garapena, kantuaren bidez, soinua arretatsu entzunez eta berehala zuzentzeko ohituraren bidez. • Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka. • Bi zortziduneko eskalak eta arpegioak .Hiru zortziduneko eskalei eta arpegioei hasiera ematea. • Hari bikoitzak, hatz guztien konbinaketak erabiliz. • Akordeak. • <i>Pizzicato</i>aren hastapena. • Posizio aldaketa ezberdinak. • <i>Vibrato</i>aren teknikaren garapena (erregulartasuna, jarraitasuna, intentsitatea...). • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarrizko ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatzen abiadura garatzeko teknikak (artikulazioa, deformazio errikmikoak...). • 1. eta 4. hatzen luzapenak. 	
--	--

- Lehenengo bost posizioen sendotze lana.
- 4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren sustapena.
- 5- Bat-bateko irakurketaren garapena.
- 6- Mailari dagokion erreperitorioa ikastea:
- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta erreperitorioko obren aukeraketa mailakatua.
  - Interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...), horren bitartez interpretazio kontzientera iristeko oinarriak ezartzeko.
  - Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.
- 7- Musika-entzumenaren heziketa:
- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
  - Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.
- 8- Ikasteko teknika eta prozesuak.
- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
  - Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
  - Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.
- 9- Taldeko musikaren praktika.
- 10-Jendeaurrean jotzeko jarduera.
- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
  - Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

- Bi zortziduneko eskala eta arpegio maiorrak eta minorrak, tonalitate guztietan, beraien zazpidun arpegioekin.
- Bi zortziduneko eskala kromatikoak.
- Hiru zortziduneko eskalen ikasketaren hasiera, ahal izanez gero (tonalitate errazenak aukeratuko dira: Sol M, La M...)

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- **ALARD:** Eskalak eta arpegioak.
- **DOFLEIN:** The Violinist's Progress.
- **DONT:** Op. 37 estudioak.
- **FLESCH:** Eskalaren Sistema.
- **GALAMIAN:** Contemporary violin technique.
- **KAYSER:** 36 Estudioak, Op. 20.
- **MAZAS:** Op. 36. I. bild.
- **POLO:** Hari bikoitzak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.
- **SEVCIK:** Op. 1., 2. eta 3.

- **SITT:** Op. 32.
- **TROTT:** Hari bikoitzak.
- **WHISTLER:** Developing Double-Stops.
- **WHISTLER:** Introducing the Positions.
- **WHISTLER:** Preparing for Kreutzer.
- **WOHLFART:** Op. 45 estudioak.

OBRAK

OBRAK PIANOAREKIN

- **BOHM:** Sarabande in G minor.
- **BOHM:** Perpetuo mobile.
- **FIOCCO:** Allegro.
- **KREISLER:** Andantino.
- **KREISLER** Rondino (Beethoven-en gai batetan oinarritua).
- **MOLLENHAUER:** The boy Paganini.
- **SOROZABAL:** Eresi.
- **SUZUKI:** IV bild. (osoa); V. bild. (1, 2, 5 eta 6).

SONATAK

- **CORELLI:** 12 sonatak, Op. 5.
- **HAENDEL:** Sonatak, Op. 1.
- **VIVALDI:** 12 sonatak, Op. 2.
- **VERACINI:** Mi M-en Sonata.

KONTZERTUAK

- **HUBER:** Fa M-en Kontzertinoa, Op. 7.
- **RIEDING:** Op. 21, Op. 25 eta Op. 24.
- **TELEMANN:** La m-en Kontzertua.
- **VIVALDI:** La m-en kontzertua, Op. 3 6.a
- **VIVALDI:** Sol m-en Kontzertua, Op. 12 1.a

BESTEAK

- Duoak: **BARTOK, MAZAS** (Op. 85), **PLEYEL** (Op. 8), **SHOSTAKOVICH**

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko deialdi espezifikoan (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsora promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsorearen edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errecuperatzeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

- Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.
- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren lehenengo kurtsoa gainditzeko gutxieneko programa:

- ❖ Bi zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. 1. posiziotan dauden eskalak kanpo geratzen dira; baita ere, Do M, Do m, Re M eta Re m eskalak.
- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat izan behar duelarik (obra bat gutxienez **buruz**). Horietako bat, **jendeaurreaun** eta piano laguntzailearekin interpretatu behar du.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	2. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. - Besoa, eskua eta hatz eskubien posizio egokia mantentzea, artikulazioak, besoaren pisuaren banaketa eta hatzen malgutasuna eta oreka kontralatu. - Soinu kalitate ona lortzea eta bere etengabeko hobekuntza eragiten duen entzumen-sentikortasuna erakustea. - Hari aldaketak trebetasunez egitea. - Kurtsoaren mailari dagozkion harian egiten diren arku-kolpeak kontrolatzea, eta oinarrizko arku-kolpe jauzlariak ikasten hastea eta garatzea. - Ezkerreko eskuak eta hatzek, beraien jarduera errazteko, posizio egokia mantentzea. - Ezker-hatzen artikulazio egokia menderatzen dela erakustea. - Posizio aldaketen mugimendua garbitasunez egitea. - Lehenengo bost posizioak sendotzea, eta goiago dauden posizioak ezagutzen hastea. - Errepertorioa jotzean afinazio zuzena mantentzeko behar den entzumen-sentikortasuna garatzea. - Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. - Obra eta estudioetan <i>vibratoa</i> egokiro erabiltzea. - Erritmoa, zehaztasun eta abiadura egokiarekin egitea. - Akordeak lantzeko ariketak egitea, baita ere hirudun, seidun eta beste bitarteko hari bikoitzak lantzen hastea. - Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. - Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Maila honetan landutako errepertorioa buzur interpretatzea. - Ikasteko ohitura onak erakustea. - Talde osoaren mesederako diren, komunikazioa, konbibentzia, errespetua eta malgutasun pertsonala garatzen laguntzen dituzten taldeko ekintzetan, parte hartzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomía erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu.</p>

	<p>7.- Arazo tekniko eta interpretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	--

EDUKIEN SEKUENTZIA

<p>1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikaslearen hazieran, bere gorputzak izaten dituen aldaketa fisikoak kontutan izanik, gorputz-instrumentuaren posizio orokorraren zainketa berezia. • Bi besoen atal ezberdinen mugimenduaren eta orekaren printzipioak. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. <p>2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskubi-besoaren artikulazioen eta pisu banaketaren kontrola. • Eskubi-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka. • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, egindako presioa). • Ondorengo arku-kolpeen konbinaketa: <i>detaché, martelé, staccato, portato</i> eta <i>legato</i>. • Arku-kolpe jauzlarien hastapena eta garapena: <i>spiccato, saltillo</i>. • Arkuaren zati guztien erabilpena. • Arkuaren banaketa zentzuduna. • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa; transiziozko ñabardurak. • Hari aldaketak. Bariolajea bi eta hiru haritan zehar. • Hari bikoitzak eta akordeak (soinu-orekaren bilaketa). <p>3- Esker-eskuaren teknika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioaren etengabeko garapena, kantuaren bidez, soinua arretatsu entzunez eta berehala zuzentzeko ohituraren bidez. • Eskerreko eskua eta hatzen malgutasuna eta oreka. • Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak ikasketaren hasiera. • Hari bikoitzeko eskalen prestakuntza. • Hari bikoitzak, hatz guztien konbinaketak erabiliz. • Akordeak. • <i>Pizzicato</i>aren hastapena. • Posizio aldaketa ezberdinak. • <i>Vibrato</i>aren teknikaren garapena (erregulartasuna, jarraitasuna, intentsitatea...). • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarrizko ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatzen abiadura garatzeko teknikak (artikulazioa, deformazio errikmikoak...). • 1. eta 4. hatzen luzapenak. • Lehenengo bost posizioen sendotze lana. 6. eta 7. posizioen hastapena.
--

- 4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren sustapena.
- 5- Bat-bateko irakurketaren garapena.
- 6- Mailari dagokion erreperitorioa ikastea:
  - Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta erreperitorioko obren aukeraketa mailakatua.
  - Interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...), horren bitartez interpretazio kontzientera iristeko oinarriak ezartzeko.
  - Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.
- 7- Musika-entzumenaren heziketa:
  - Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
  - Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.
- 8- Ikasteko teknika eta prozesuak:
  - Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
  - Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
  - Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.
- 9- Taldeko musikaren praktika.
- 10-Jendeaurrean jotzeko jarduera:
  - Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
  - Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko kurtsoari gehitu:

- Hiru zortziduneko eskala maiorrak eta minorrak, bere triada eta zazpidun arpegioekin: Sol M, La M, Sib M, Sol m, La m, Si m.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- **ALARD:** Eskalak eta arpegioak.
- **DOFLEIN:** The Violinist's Progress.
- **DONT:** Op. 37 estudioak.
- **FIORILLO:** 36 Estudioak.
- **FLESCHE:** Eskalaren Sistema.
- **GALAMIAN:** Contemporary violin technique.
- **KAYSER:** 36 Estudioak, Op. 20.
- **KREUTZER:** 42 Estudioak.
- **MAZAS:** Op. 36. I. bild.
- **POLO:** Hari bikoitzak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.

- **SEVCIK:** Op. 1, 2 eta 3.
- **SITT:** Op. 32.
- **TROTT:** Hari bikoitzak.
- **WOHLFART:** Estudioak, Op. 45, 54, 74.
- **WHISTLER:** Developing Double-Stops.
- **WHISTLER:** Preparing for Kreutzer.

OBRAK

OBRAK PIANOAREKIN

- **BOHM:** Introduction and Polonaise.
- **BOROWSKI:** Adoration.
- **GLUCK:** Melodie.
- **ELGAR:** Chanson de Matin, Op. 15 2.a
- **ELGAR:** Chanson de Nuit, Op. 15 1.a
- **KREISLER:** Allegretto.
- **PIAZZOLLA:** Rhythm of Tango.
- **PORPORA-KREISLER:** Minuetto.
- **SHOSTAKOWITSCH:** Albumstücke (5.Elegia, 7.Romanze).
- **TOLDRA:** Oració al Maig.

SONATAK

- **CORELLI:** 12 sonatak, Op. 5.
- **ECCLES:** Sol m-en sonata.
- **HÄNDEL:** Sonatak.
- **VIVALDI:** 12 sonatak, Op. 2.

KONTZERTUAK

- **ACCOLAY:** La m-en 1. Kontzertua.
- **BACH:** Re m-en bi biolinenzako kontzertua.
- **SITT:** Re m-en Op. 110 eta Lam-en Op. 70 kontzertinoak.
- **SEITZ:** Sol m-en kontzertua, Op. 12 3.a.

BESTEAK

- Duoak: **BARTOK, MAZAS, PLEYEL** (Op. 8).

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko dehialdi espezifikoa (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsoa promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsoaren edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errekuaratzeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

- Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.
- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren bigarren kurtsoa gaintzeko gutxieneko programa:

- ❖ Hiru zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin.
- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat izan behar duelarik (obra bat gutxienez **buruz**). Horietako bat, **jendeaurreaun** eta piano laguntzailearekin interpretatu behar du.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	3. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. - Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. - Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. - Maila honetan landutako hari bikoitzeko ariketak eta akordeak afinazio zuzenarekin eta soinu-oreka egokiarekin egitea. - Abiadurazko pasarteen azkartasuna eta garbitasuna progresiboki gehitzea. - Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea. - Posizio aldaketak egiteko modu ezberdinak lantzea eta aplikatzea. - Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea. - <i>Vibrato</i> mota ezberdinak lantzea, landutako errepertorioan aplikatuz. - Ornamentazioak aietasunez ekitea, batez ere txioa, ezker eskuaren hatzen independentzia ona erakutsiz. - Oinarrizko arku-kolpeak garatzea, harian egiten direnak eta jauzlariak; baita beraien konbinazioak ere. - Hari aldaketak garatzea. - Sonoritateen eremua zabaltzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko orekaren bitartez, soinuaren produkzioa kontrolatuz. - Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. - Ikaslearen adimenaren heldutasunarekin bat datorren espresibitate interpretatiboa garatzea. - Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. - Memoria mota ezberdinak garatzea. - Maila honetan landutako errepertorioa buzuz interpretatzea. - Landutako errepertorioari buruzko informazioa biltzea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Taldeko ekintzetan geroz eta integrazio maila handiagoa erakustea, bai musikalki bai beste ikaskidekiko harremanetan. - Ikasteko ohitura onak erakustea. - Ikasketa pertsonalean geroz eta autonomia gehiago erakustea. - Jendeaurrean jotzean aietasuna erakustea. - Autokritika baikorraren gaitasuna garatzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomía erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu.</p> <p>7.- Arazo tekniko eta interpretatiboak konpontzeko gero</p>

	<p>eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

	<p>1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gorputz jarrera orekatua eta malgua. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzioen aplikazioa interpretatzerakoan. <p>2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, ezarritako pisua). • Landutako harian egiten diren arku-kolpeak eta arku-kolpe jauzlarien konbinaketa. Arku-kolpe berrien gehikuntza: <i>balzato</i>, <i>staccato</i> hegalaria, <i>trémolo</i>... • Arkuaren zati guztien erabilpena. • Arkuaren banaketa. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena. • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa. • Hari aldaketak. Bariolajea hiru eta lau haritan zehar. • Hari bikoitzak eta akordeak (zatituak eta aldiberekoak). Garapena. <p>3- Ezker-eskuaren teknika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioa. Goiko posizioetan, soka bikoitzetan eta akordeetan lan bereziaren jarduera. • Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka. • Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak. • Hari bikoitzeko eskalen hastapena. • Hari bikoitzak eta akordeak posizio aldaketetan eta textuinguru polifonikoetan. • <i>Pizzicato</i>aren garapena. • Posizio aldaketetan arintasuna. • <i>Glissando</i>a eta <i>portamento</i>a. • <i>Vibrato</i>aren garapena. <i>Vibrato</i> mota ezberdinak eta bere aplikazioa. • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarrizko ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...). • Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak. • 6. eta 7. posizioen sendotze lana. <p>4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak memoriz jotzeko ohituraren sustapena.</p> <p>5- Bat-bateko irakurketaren garapena.</p> <p>6- Mailari dagokion erreperitorioa ikastea:</p>
--	---

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertorioko obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisisa (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...).
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7- Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8- Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.

9- Taldeko musikaren praktika.

10-Jendeaurrean jotzeko jarduera:

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarria, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALA ETA ARPEGIOAK

- Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak, lau alterazioraino (sostenituak eta bemolak). Bertan, arku-kolpeak (*detaché, legato, martelé, staccato, spiccato*) eta erritmoak aplikatuko dira.
- Hiru zortziduneko eskala kromatikoak.
- Zortzidun bateko eskala eta arpegioak hari batean zehar.
- Hari bikoitzetan eskala errazenak ikasten hasi, ahal bada (Sol M...).
- Eskalak harmonikoetan.

ARIKETAK, ESTUDIOAK ETA METODOAK

- **DOFLEIN:** The Violinist's Progress.
- **DONT:** Op. 37 Estudioak.
- **FIORILLO:** 36 Estudioak.
- **FLESCHE:** Eskalaren Sistema.
- **GALAMIAN:** Contemporary violin technique.
- **KREUTZER:** 42 Estudioak.
- **MAZAS:** Estudio Distiratsua, Op. 36 II. bild.
- **POLO:** Hari bikoitzak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.
- **SEVCIK:** Op. 1, 2, 3 eta 8.
- **SITT:** Op. 32.

OBRAK

BIOLINA BAKARRIK

- **TELEMANN:** Fantasiak.

PIANOAREKIN

- **AMBROSIO:** Canzonetta, Op.28 2.a.
- **FALLA-KOCHANSKY:** Espaniar kantak.
- **FAURE:** Berceuse.
- **GRANADOS:** Espaniar dantzak, 2. eta 3.a.
- **KREISLER:** Precieuse-a.
- **KREISLER:** Liebesleid.
- **KREISLER:** Old Viennese Dances.
- **KREISLER:** Siciliana eta Rigodón.
- **MONTI:** Czardas.
- **PIAZZOLLA:** Rhythm of Tango.
- **SCHOSTAKOWITSCH:** Albumstücke (6.Frühlingswalzer).
- **SCHUBERT:** L'Abeille.
- **TOLDRA:** Soneti de la Rosada.

SONATAK

- **CORELLI:** Sonatak.
- **DVORAK:** Sonatina Op. 100.
- **HÄNDEL:** Sonatak.

KONTZERTUAK

- **BACH:** La m-en kontzertua.
- **DE BERIOT:** Op. 104 9. eta Op. 76 7. kontzertuak
- **NARDINI:** Mi m-en kontzertua, Op. 1 23.a.
- **VIOTTI:** Sol M-en kontzertua, 23.a.

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko deialdi espezifikoa (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsoa promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsoaren edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errekuaratzeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

- Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.
- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren hirugarren kurtsoa gaitzeko gutxieneko programa:

- ❖ Hiru zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Bere eskala kromatikoekin egingo dira. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar dira, $\theta = 100$ gutxi gorabeherako tempoan.
- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat izan behar duela (obra bat gutxienez **buruz**). Horietako bat, **jendeurreaun** eta piano laguntzailearekin interpretatu behar du.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	4. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. - Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. - Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. - Maila honetan landutako hari bikoitzeko ariketak eta akordeak afinazio zuzenarekin eta soinu-oreka egokiarekin egitea. - Abiadurazko pasarteen azkartasuna eta garbitasuna progresiboki gehitzea. - Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea. - Posizio aldaketak egiteko modu ezberdinak lantzea eta aplikatzea. - Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea. - <i>Vibrato</i> mota ezberdinak lantzea, landutako errepertorioan aplikatuz. - Ornamentazioak aietasunez ekitea, batez ere txioa, ezker-eskuaren hatzen independentzia ona erakutsiz. - Oinarrizko arku-kolpeak hobetzea, arku-kolpe konplexuei ekinez. - Hari aldaketak garatzea. - Sonoritateen eremua zabaltzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko orekaren bitartez, soinuaren produkzioa kontrolatuz. - Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. - Ikaslearen adimenaren heldutasunarekin bat datorren espresibitate interpretatiboa garatzea. - Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. - Memoria mota ezberdinak garatzea. - Maila honetan landutako errepertorioa buruz interpretatzea. - Landutako errepertoriari buruzko informazioa biltzea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Taldeko ekintzetan geroz eta integrazio maila handiagoa erakustea, bai musikalki bai beste ikaskidekiko harremanetan. - Ikasteko ohitura onak erakustea. - Ikasketa pertsonalean geroz eta autonomia gehiago erakustea. - Jendeaurrean jotzean aietasuna erakustea. - Autokritika baikorraren gaitasuna garatzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomía erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu.</p> <p>7.- Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero</p>

	<p>eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

<p>1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gorputz jarrera orekatua eta malgua. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. <p>2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, ezarritako pisua). • Landutako harian egiten diren arku-kolpeak eta arku-kolpe jauzlarien konbinaketa eta garapena. Arku-kolpe berrien gehikuntza: <i>balzato, staccato volante, trémolo...</i> • Arkuaren zati guztien erabilpena. • Arkuaren banaketa. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena. • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa. • Hari aldaketak. <i>Bariolajea</i> hiru eta lau haritan zehar. • Hari bikoitzak eta akordeak (zaituak eta aldiberekoak). Garapena. <p>3- Ezker-eskuaren teknika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioa. Goiko posizioetan, hari bikoitzetan eta akordeetan lan bereziaren jardura. • Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka. • Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak. • Hari bikoitzeko eskalen hastapena eta garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak posizio aldaketetan eta textuinguru polifonikoetan. • <i>Pizzicato</i>aren garapena. • Posizio aldaketetan arintasuna. • <i>Glissandoa</i> eta <i>portamentoa</i>. • <i>Vibrato</i>aren garapena. <i>Vibrato</i> mota ezberdinak eta bere aplikazioa. • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarrizko ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...). • Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak. • 6. eta 7. posizioen sendotze lana. <p>4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jardura iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren sustapena.</p> <p>5- Bat-bateko irakurketaren garapena.</p>	
--	--

6- Mailari dagokion erreperorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta erreperoriooko obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretazio kontzientzia iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...).
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7- Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8- Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa, arazoak aztertu eta ebazteko.

9- Taldeko musikaren praktika.

10-Jendeaurrean jotzeko jarduera:

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari proposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko kurtsoari gehitu:

- Hirudun, seidun eta zortzidun (1. eta 4. hatzak) eskalak hari bikoitzetan.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- **FIORILLO:** 36 Estudioak.
- **FLESCH:** Eskala sistema.
- **GALAMIAN:** Contemporary violin technique.
- **KREUTZER:** 42 Estudioak.
- **MAZAS:** Estudio Distiratsuak, Op. 36 II. bild.
- **POLO:** Hari bikoitzak.
- **RODE:** 24 kapritxoak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.
- **SEVCIK:** Op. 1, 2, 3 eta 8.

OBRAK

BIOLINA BAKARRIK

- **TELEMANN:** Fantasiak.

PIANOAREKIN

- **ALBENIZ-KREISLER:** Tango-a, Op. 165 2.a.

- **BEETHOVEN:** Fa M-en Romanza, Op. 50.
- **FALLA-KOCHANSKY:** Espaniar kantak.
- **MASSENET:** Thaïs Meditation.
- **MOZART:** Rondo k. 373
- **SARASATE:** Playera, Op. 23 1.a.
- **SHOSTAKOWITSCH:** Albumstücke (8. Romanze).
- **WIENIAWSKI:** Kuyawiak.
- **WIENIAWSKI:** Oberturak, Op. 19.
- **WILLIAMS:** Schindler's List.

SONATAK

- **MOZART:** Sonata, (KV 301-306).
- **SCHUBERT:** Sonatinak.
- **TARTINI:** Sonata, Op. 1 10.a

KONTZERTUAK

- **BACH:** Mi M-en kontzertua.
- **HAYDN:** Sol M-enkontzertua, (Hob. VII: 4).
- **KREUTZER:** Re m-en kontzertua, 19.a.
- **RODE:** La m-en kontzetua, Op. 9 7.a.
- **VIOTTI:** La m-en kontzertua, 22.a.

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko deialdi espezifikoa (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsora promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsorearen edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errekupeartzeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

- Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.
- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren laugarren kurtsoa gainditzeko gutxieneko programa:

- ❖ Hiru zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai *legatoan*, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar idira, $\theta = 100$ gutxi gorabeherako tempoan. Bere eskala kromatikoekin zein eskala harmonikoekin egingo dira.

Halaber, gutxienez **hari-bikoitzekin** bi **eskala** landu behar izan dira (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak). Ez da beharrezkoa landu diren eskalen tonalitatean egotea.

- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat izan behar duelarik (obra bat gutxienez **buruz**). Horietako bat, **jendeaurreaun** eta piano laguntzailearekin interpretatu behar du.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	5. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentuarekiko gorputz-oreka kontrolatzea, erreperitorioa interpretatzerakoan mugimenduen malgutasuna eta erritmo egonkorra izanez. - Interpretazioa eragozten duen edozein alferrikako muskuluen tentsioa igartzeko eta askatzeko ahalmena izatea. - Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. - Landutako erreperitorioaren afinazioa menperatzea. - Hari bikoitzak eta akordeak afinazio eta soinu-oreka egokiarekin egitea. - Abiadurazko pasarteak afinazio zuzenarekin eta garbisanunez egitea. - Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea, afinazioa zehatza eta kalitatezko soinuaren bilaketa eginez. - Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea, eta bere aplikazioa ezagutzea. - Harmoniko naturalen eta artifizialen ezagutza teorikoa eta praktikoa edukitzea. - Erreperitorio polifonikoa interpretatzen ikasten hastea. - Une orotan kalitatezko soinua lortzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko oreka kontrolatuz. - Instrumentuaren sonoritateen eremua zabaltzea. - Interpretatzen ari den pasartera eta obraren estilora egokitzen den <i>vibratoa</i> erabiltzen jakitea. - Posizio aldaketak egokiro egitea. - Ikasitako arku-kolpe guztiak kontrolatzea eta arku-kolpe konplexuagoei ekitea. - Obraren estiloaren arabera, arku-kolpeak ezagutu eta ekiteko ahalmena izatea. - Obrak egokiro digitatzeko eta artikulatzeko ahalmena izateko behar den heldutasun tekniko eta muskala erakustea. - Erreperitorio biolinistikoaren obra adierazgarrienak ezagutzea. - Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea. - Landutako erreperitorioari buruzko informazioa biltzea. - Interpretatu behar diren obrak formalki eta harmonikoki analizatzea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Bat-bateko irakurketan erretasuna erakustea. - Obrak interpretatzerakoan memoriaren kontrola izatea. - Jendeaurrean jotzean heldutasuna erakustea, bai taldean jotzean bai bakarka jotzean. - Autokritika baikorraren gaitasuna garatzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren erreperitorioaren eta erreperitorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako erreperitorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu.</p> <p>7.- Arazo tekniko eta interpretatiboak konpontzeko gero</p>

	<p>eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

	<ol style="list-style-type: none"> 1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita): <ul style="list-style-type: none"> • Gorputz jarrera orekatua eta malgua. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. 2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: <ul style="list-style-type: none"> • Arku-kolpe guztien konbinaketa eta hobekuntza. • Arkuaren erabilpen zentzuduna egiteko irizpidearen lorpena. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena. • Bariolaje mota ezberdinen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoaren barne. • Soinuaren etengabeko kontrola, kontaktu-puntua, abiadura eta pisua aldagaien bitartez. 3- Ezker-eskuaren teknika : <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioaren garapena, batez ere goiko posizioetan eta digitazio konplexuekin. Baita ere, hari bikoitzetan eta akordeetan. • Hiru eta lau zortziduneko eskalak eta arpegioak. • Hari bikoitzeko eskalen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoetan eta posizio aldaketetan. Akordeen progresioak. • <i>Pizzicato</i>aren eta arkoaren konbinaketa. • Posizio aldaketen garapena. • <i>Glissando</i>aren eta <i>portamento</i>aren garapena. • <i>Vibrato</i>a; bere aplikazioa obraren estiloaren arabera. • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak; beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. Txio bikoitzak. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...). • Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak. • Posizio guztien garapena. 4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren lorpena. 5- Bat-bateko irakurketaren garapena. 6- Mailari dagokion errepertorioa ikastea: <ul style="list-style-type: none"> • Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertorioko obren aukeraketa mailakatua. • Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia. • Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.
--	--

- Gaur egungo musikaren interpretazioaren hastapena eta dagozkion grafiak eta efektuen ezagupena.
- 7- Dinamiken ikasketa sakonaren jarduera; baita ere, indikazio ezberbinak egiteko zehaztasunarena, beti soinu orekatua eta kalitatezkoa lortu nahian.
- 8- Musika-entzumenaren heziketa:
- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
  - Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.
- 9- Ikasteko teknika eta prozesuak:
- Autonomia ikasketan. Arazoak ebazteko modu ezberdinen ezagupena.
  - Autoebaluaketa, bai ikasgelan, bai eguneroko ikasketa pertsonalean, bai jendeurrean jotzean.
- 10- Taldeko musikaren praktika.
- 11- Jendeurrean jotzeko jarduera:
- Jendeurrean jotzeko jarduerari begira, kontzentrazio, erlajazio, bistaratze eta sugestio tekniken ezagupena.
  - Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

- Hiru zortziduneko eskala eta arpegioak, tonalitate guztietan. Arku-kolpe eta erritmo ezberdinekin landuko dira.
- Hiru zortziduneko eskala kromatikoak.
- Zortzidun bateko eskala eta arpegioak hari bakar baten zehar. Biolineko lau haritan landuko dira.
- Hirudun, seidun eta zortzidun (1. eta 4. hatzak) eskalak hari bikoitzetan. *Detaché* eta *legatoan* landuak.
- Eskalak harmonikoekin.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- **FIORILLO:** 36 Estudioak.
- **FLESCH:** Escala Sistema.
- **GALAMIAN:** Contemporary violin technique.
- **KREUTZER:** 42 Estudioak.
- **MAZAS:** Estudio Distiratsuak, Op. 36. III. bild.
- **RODE:** 24 Kapritxoak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.
- **SEVCIK:** Op. 1, 2, 3, 7, 8 eta 9.

OBRAK

BIOLINA BAKARRIK

- **BACH:** Sonatak eta Partitak.
- **TELEMANN:** Fantasiak.

PIANOAREKIN

- **BARTÓK:** Errumaniar dantzak.

- **BEETHOVEN:** Sol M-en Romanza, Op.40.
- **GRANADOS-KREISLER:** Espaniar dantza, 5.a.
- **MOZART-KREISLER:** Rondó.
- **SARASATE:** Malagueña, Op. 21 1.a.
- **SCHUBERT-ELMAN:** Serenata.
- **WIENIAWSKI:** Leyenda, Op. 17.

SONATAK

- **MOZART:** Sonatak (KV 376-380).
- **SCHUBERT:** Sonatak D 385, D 408.

KONTZERTUAK

- **HAYDN:** Do M-en kontzertua, (Hob. VII: 4).
- **KABALEWSKI:** Do M-en kontzertua, Op. 48.
- **MOZART:** Re M-en kontzertua, K. 211.
- **MOZART:** *Adelaida* kontzertua.
- **RODE:** Kontzertua, 8.a.
- **VIOTTI:** kontzertua, 20.a.
- **VIVALDI:** Lau urte sasoiak.

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko deialdi espezifikoa (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, non ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsora promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsorearen edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errekuaratzeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

➤ Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota

interpretatiboen arabera.

- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren bostgarren kurtsoa gainditzeko gutxieneko programa:

- ❖ Hiru zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai *legatoan*, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar dira. Bere eskala kromatikoekin, eskala harmonikoekin zein hari bikoitzeko eskalekin (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak) egingo dira.
- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat eta bestea biolina bakarrarentzako obra bat izan behar dutelarik (Telemann-en *Fantasia* bat osoa edo Bach-en *Sonata eta Partiten* mugimendu bat). Horietako bat, **jendeurreaun** eta **buruz** interpretatu behar du.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLINA	KURTSOA	6. PROFESIONAL IRAKASKUNTZA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentuarekiko gorputz-oreka kontrolatzea, erreperitorioa intepretatzerakoan mugimenduen malgutasuna eta erritmo egonkorra izanez. - Interpretazioa eragozten duen edozein alferrikako gihar-tentsioa igartzeko eta askatzeko ahalmena izatea. - Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. - Landutako erreperitorioaren afinazioa menperatzea. - Hari bikoitzak eta akordeak afinazio eta soinu-oreka egokiarekin egitea. - Abiadurazko pasarteak afinazio zuzenarekin eta garbisanunez egitea. - Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea, afinazioa zehatza eta kalitatezko soinuaren bilaketa eginez. - Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea, eta bere aplikazioa ezagutzea. - Harmoniko naturalen eta artifizialen ezagutza teorikoa eta praktikoa edukitzea. - Erreperitorio polifonikoa interpretatzen ikasten hastera. - Une orotan kalitatezko soinua lortzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko oreka kontrolatuz. - Instrumentuaren sonoritateen eremua zabaltzea. - Interpretatzen ari den pasartera eta obraren estilora egokitzen den <i>vibratoa</i> erabiltzen jakitea. - Posizio aldaketak egokiro egitea. - Ikasitako arku-kolpe guztiak kontrolatzea eta arku-kolpe konplexuagoei ekitea. - Obraren estiloaren arabera, arku-kolpeak ezagutu eta ekiteko ahalmena izatea. - Obrak egokiro digitatzeko eta artikulatzeko ahalmena izateko behar den heldutasun tekniko eta musikalak erakustea. - Erreperitorio biolinistikoaren obra adierazgarrienak ezagutzea. - Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea. - Landutako erreperitorioari buruzko informazioa biltzea. - Interpretatu behar diren obrak formalki eta harmonikoki analizatzea. - Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. - Bat-bateko irakurketan erretasuna erakustea. - Obrak interpretatzerakoan memoriaren kontrola izatea. - Jendeaurrean jotzean heldutasuna erakustea, bai taldean jotzean bai bakarka jotzean. - Autokritika baikorraren gaitasuna garatzea. 	<p>1.- Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea.</p> <p>Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira.</p> <p>2.- Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe.</p> <p>Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du.</p> <p>3.- Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea.</p> <p>Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da.</p> <p>4.- Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean.</p> <p>Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren erreperitorioaren eta erreperitorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere.</p> <p>5.- Bakarlarientzako erreperitorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera.</p> <p>Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.</p> <p>6.- Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomía erakustea.</p> <p>Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu.</p> <p>7.- Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero</p>

	<p>eta autonomia handiagoa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da.</p> <p>8.- Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea.</p> <p>Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.</p>
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

<p>1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gorputz jarrera orekatua eta malgua. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. <p>2- Arkoaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arku-kolpe guztien konbinaketa eta hobekuntza. • Arkuaren erabilpen zentzuduna egiteko irizpidearen lorpena. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena. • Bariolaje mota ezberdinen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoaren barne. • Soinuaren etengabeko kontrola, kontaktu-puntua, abiadura eta pisua aldagaien bitartez. <p>3- Ezker-eskuaren teknika :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinazioaren garapena, batez ere goiko posizioetan eta digitazio konplexuekin. Baita ere, hari bikoitzetan eta akordeetan. • Hiru eta lau zortziduneko eskalak eta arpegioak. • Hari bikoitzeko eskalen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoetan eta posizio aldaketetan. Akordeen progresioak. • <i>Pizzicato</i>aren eta arkoaren konbinaketa. • Posizio aldaketetan garapena. • <i>Glissando</i>aren eta <i>portamento</i>aren garapena. • <i>Vibrato</i>a; bere aplikazioa obraren estiloaren arabera. • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak, beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. Txio bikoitzak. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza. • Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...). • Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak. • Posizio guztien garapena. <p>4- Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren lorpena.</p> <p>5- Bat-bateko irakurketaren garapena.</p> <p>6- Mailari dagokion errepertorioa ikastea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertorioko obren aukeraketa mailakatua. • Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia. • Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan. 	
---	--

- Gaur egungo musikaren interpretazioaren hastapena eta dagozkion grafiak eta efektuen ezagupena.
- 7- Dinamiken ikasketa sakonaren jarduera; baita ere, indikazio ezberbinak egiteko zehaztasunarena, beti soinu orekatua eta kalitatezkoa lortu nahian.
- 8- Musika-entzumenaren heziketa:
- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
  - Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.
- 9- Ikasteko teknikak eta prozesuak:
- Autonomia ikasketan. Arazoak ebazteko modu ezberdinen ezagupena.
  - Autoebaluaketa, bai ikasgelan, bai eguneroko ikasketa pertsonalean, bai jendearean jotzean.
- 10- Taldeko musikaren praktika.
- 11- Jendearean jotzeko jarduera:
- Jendearean jotzeko jarduerari begira, kontzentrazio, erlajazio, bistaratze eta sugestio tekniken ezagupena.
  - Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Metodologia hau gutxi gorabeherakoa da. Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko kurtsoari gehitu:

- Lau zortziduneko eskala eta arpegioak.
- Zortzidun digitatuen eskalak eta hamardun eskalak ikasten hastea.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- **DONT:** Estudioak eta kaprichoak, Op. 35.
- **FIORILLO:** 36 Estudioak
- **FLESCH:** Eskala Sistema.
- **GALAMIAN** Contemporary Violin Technique.
- **KREUTZER:** 42 Estudioak.
- **MAZAS:** Estudio Distiratsuak, Op. 36. III. bild.
- **RODE:** 24 kapritxoak.
- **SCHRADIECK:** The School of Violin-Technic.
- **SEVCIK:** Op. 1, 2, 3, 7, 8 eta 9.

OBRAK

BIOLINA BAKARRIK

- **BACH:** Sonata eta Partitak.

PIANOAREKIN

- **BARTÓK:** Errumaniar dantzak.
- **BLOCH:** Nigun.

- **DE BERIOT:** Scène de ballet, Op. 100.
- **FAURE:** Romance, Op. 28.
- **KREISLER:** Preludio eta Allegro-a Pugnani-ren estilora.
- **SARASATE:** Jota Aragonesa, Op. 27.
- **SARASATE:** Romanza Andaluza, Op. 22 1.a.
- **VITALI:** Ciaccona.

SONATAK

- **BEETHOVEN:** Sonatak.
- **MOZART:** Sonatak (KV 376 - 380).
- **TURINA:** Sonatak 1. eta 2.

KONTZERTUAK

- **BRUCH:** Sol m-en kontzertua, Op. 26.
- **MENDELSSOHN:** Mi m-en kontzertua, Op. 64.
- **MOZART:** Sol M-enkontzertua, K. 216.
- **MOZART:** Re M en kontzertua, K. 218.
- **MOZART:** La M-en kontzertua, K. 219.
- **WIENIAWSKI:** Re m-en kontzertua, Op. 22.

EBALUAZIO TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen segimendua:	70%
- Ikasteko ohiturak	- 20%
- Postura	- 10%
- Soinua	- 30%
- Afinazioa	- 30%
- Interpretazioa (tempoa, fraseoa)	- 10%
Entzunaldiak:	30%
- Eszenan duen portaera	- 20%
- Teknikaren menderatze maila	- 40%
- Musikalitatea, interpretazio-irizpidekiko errespetua	- 40%

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

- Ebaluaketa Jarraia galdu duten ikasleek, ohiko deialdi espezifikoa (ekainaren hasieran) egiten den ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan (azken kalifikazioa) emaitza negatiboa duten ikasleek, ez-ohiko deialdira aurkezteko aukera izango dute; bertan, ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA gainditu beharko dute (ekainaren erdialdera).
- Ikasgaia gainditu gabe izanik, hurrengo kurtsora promozionatzen duten ikasleek, hurrengo kurtsorearen edozein ebaluaketan zintzilika gelditu zaien ikasgaia errekupezeko aukera izango dute.

ERREKUPERAZIOZKO FROGA TEKNIKO-INTERPRETATIBOA

- Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.
- Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional irakaskuntzaren seigarren kurtsoa gainditzeko gutxieneko programa:

- ❖ Hiru edo lau zortziduneko bi **eskala**, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar dira. Bere eskala kromatikoekin, eskala harmonikoekin zein hari bikoitzeko eskalekin (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak) egin behar dira.
- ❖ Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei **estudio**.
- ❖ Hiru **obra**, horietako bat kontzertu bat izan behar duelarik. Halaber, gutxienez Bach-en *Sonata eta Partiten* bi mugimendu kontrastatuak landuko dira. Horietako bat, **jendeaurrean** eta **buruz** interpretatu behar du.